

שיטה שהב"ד נותן רשות אפילו כשאין יודעים שחייב הנתבע על פי דין

אמרי בינה (דיני דיינים סימן בז)

47. [אחר שהביא את דברי הנתיבות המשפט הנ"ל כתב] ומלבד דסוגיא דעלמא אזלי בתר איפכא ונותנין בכל ב"ד רשות ללכת בערכאות נגד מסרב דאל"כ לא שבקת חיי וכ"א שיש לו דו"ד עם חבירו אם אינו ידוע להב"ד מחוב ברור יפסיד את שלו כי גם אם משמתין אותו לא ישגיח בזה וימצא מסייעים בעוה"ר בפרט בחו"ל אשר גם זה אסור מחק המלכות לעשות ובנפש הדיינים הוא וא"כ יאכל הלה ולחדי.

[והביא עוד כמה פוסקים הסוברים] דאף בלא נודע להב"ד מחוב ברור ג"כ נותנים רשות למסרב לבא, [וסיים דבריו] וכן מבואר בתשובת **משפטי שמואל** (סי' קי"ד) דכיון שאינו רוצה לעמוד עמו לדת כמי שנתחייב דמי ורשאי ללכת בערכאות והכי אזיל סוגיא דעלמא ודלא כנתיבות, עכת"ד.

48. [ועל אף מה שהבאנו לעיל שכתב להחמיר בזה, ב] תשובות והנהגות (כרך ג סימן תמא) במקום אחר כתב:

אכן המנהג כיום שבכל אופן מתירין לילך לערכאות, אך יש להזהירו שלא יקח רק מה שמגיע לו מדין תורה.